

4 428
61

STANDARDIZACIJA

Bilten JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

11

Izdavač
JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik
Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

S A D R Ž A J

	<i>Strana</i>
<i>V. Stanojević, dipl. inž. — Uvođenje međunarodnih standarda. Početni radovi</i>	247
<i>Predlog standarda za javnu diskusiju:</i>	
<i>JUS H.B8.045 Određivanje tačke kristalizacije</i>	249
<i>Anotacije predloga standarda za javnu diskusiju iz oblasti:</i>	
— <i>tekstilne industrije</i>	252
— <i>ispitivanja mineralnih rastvarača</i>	252
— <i>eksploziva</i>	252
<i>Međunarodna standardizacija</i>	
— <i>Primljena dokumentacija</i>	254
— <i>Kalendar zasedanja</i>	258
— <i>Informacije ISO</i>	262

UVOĐENJE MEĐUNARODNIH STANDARDARDA POČETNI RADOVI

Na zasedanju Saveta Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO 1969. god. Savezna republika Nemačka, jedan od članova Saveta predložila je da Organizacija ISO, koristeći pravo koje joj još od osnivanja 1947. god. daje njen statut, započne izradu međunarodnih standarda.

U tom cilju na zasedanju Saveta obrazovana je ad hoc radna grupa sa zadatkom da prouči mogućnost sprovođenja u život nemačkog predloga.

Na svome prvom sastanku u januaru 1970 god. ova radna grupa zauzela je određeni stav po ovom pitanju koji je na zasedanju Upravnog odbora (EXCO) u aprilu 1970. god. bio razmotren, pa je na bazi sugestija dobijenih u Upravnom odboru sastavila svoj konačan predlog za rešenje zadatka, koji je zatim podnet Savetu za dalji postupak.

Prema ovom predlogu:

- Rezultati stručne aktivnosti Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO objavljuju se pod nazivom međunarodnih standarda a tehnički komiteti, glavni nosioci stručne aktivnosti, će usmeriti svoju glavnu delatnost na izradu takvih standarda.
- Ako se unutar tehničkog komiteta ne postigne saglasnost po pitanju stavljanja na diskusiju nekog predloga međunarodnog standarda, on može da traži od Saveta odobrenje da odnosni predmet objavi kao »tehnički izveštaj«. Svi tehnički izveštaji biće podvrgavani reviziji svake tri godine do postizanja konačne saglasnosti da budu objavljeni kao međunarodni standardi.
- Objavljivanje novih preporuka ISO prestaje sa izlaskom međunarodnih standarda.
- Postojeće preporuke ISO ostaju kao takve do njihove revizije kada će ili dobiti naziv međunarodnog standarda, ili biti objavljene kao stručni izveštaj.
- Postojeći postupak izrade preporuke primenjivaće se i kod donošenja međunarodnih standarda. Tako uslov za objavljivanje međunarodnog standarda i dalje ostaje saglasnost najmanje 50% aktivnih (P) članova i saglasnost najmanje 60% članova komiteta koji glasaju. Posle usvajanja od strane Saveta Centralni sekretarijat će automatski proslediti objavljivanje međunarodnih standarda.

- Uslov za objavljivanje »tehničkog izveštaja« je saglasnost najmanje 50% aktivnih (P) članova tehničkog komiteta, s tim da se podnese direktno Savetu koji će rešiti da li će se ovaj izveštaj objavljivati. Odluka za objavljivanje bazira na saglasnosti 60% članova komiteta.
- Način označavanja brojkama međunarodnih standarda ostaje isti onaj koji je primenjivan za preporuke. Referentne oznake treba da se sastoje iz oznake ISO sa brojem standarda na pr.: Međunarodni standard ISO 2345.
- Glavni cilj je da se naziv »međunarodni standard« primeni na ISO i IEC publikacije.

Ovaj predlog je na zasedanju Saveta u Ankari 1970. god. potvrđen i prosleđen Centralnom sekretarijatu i Upravnom odboru da izvrše potrebne izmene u zvaničnim dokumentima organizacije ISO i donesu zvanične odredbe za uvođenje u upotrebu međunarodnih standarda.

Na zasedanju maja 1971. god. Upravni odbor propisao je sledeću direktivu o načinu sprovođenja radova:

Za predloge preporuka koje još nisu podnete zemljama članicama na razmatranje:

- Počev od 15. VII 1971. svi predlozi preporuka ISO će biti podneti zemljama članicama na razmatranje pod nazivom »Predlozi međunarodnih standarda«.
- Predlog međunarodnog standarda je usvojen ako je 60% od članova komiteta koji su glasali prihvatio. Ovaj predlog će biti podnet Savetu Organizacije ISO za usvajanje kao međunarodni standard.
- Predlog međunarodnog standarda koji nije usvojen od strane 60% članova komiteta koji su glasali biće prosleđen nazad odnosnom tehničkom komitetu koji će: ili izraditi drugi predlog međunarodnog standarda ili će se uz saglasnost aktivnih (P) članova komiteta orijentisati na izradu »tehničkog izveštaja«.

Za predloge preporuka koji su već usvojeni od strane zemalja članica:

- Svi revidovani tekstovi predloga preporuka koji budu pristizali počev od 15. VII 1971. u Centralni sekretarijat ISO biće podneti Savetu na usvajanje kao međunarodni standard ukoliko odnosi Tehnički komitet ne zahteva da predlog bude objavljen kao »tehnički izveštaj«.

Gore iznetom informacijom želimo da upoznamo stručnu javnost o novom poduhvatu međunarodne organizacije za standardizaciju ISO ka jačanju

njenoga uticaja na međunarodna kretanja u industriji i trgovini.

Smatramo da će ovaj korak Organizacije ISO dati još jači impuls tehnički razvijenim i nerazvijenim zemljama da uzmu što aktivnije učešće u radu Organizacije ISO.

Imajući u vidu značaj ovakvog poduhvata uopšte, a posebno za našu zemlju, Jugoslovenski zavod za standardizaciju je kao zvanični predstavnik naše zemlje u Međunarodnoj organizaciji ISO učestvovao u sprovedenoj anketi i dao svoju saglasnost.

Vera Stanojević, dipl. ing.

— Dokument ISO/Council 1970-6. 4/2 — General Assemble 1970-11/1

— Tekst Rezolucije Saveta 32/1970

— Dodatak cirkularnom pismu ISO/IS 1971-06-25

Determination of crystallisation point

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1972.

Metoda propisana ovim standardom odgovara preporuci R 1392 Tehničkog komiteta za hemiju Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/TC 47.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje opštu metodu za određivanje tačke kristalizacije u intervalu od $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$ i $+250\text{ }^{\circ}\text{C}$. Tačka kristalizacije se može odrediti:

- direktno na neobrađenom (sirovom) uzorku i,
- na osušenom uzorku.

2 Princip

Sastoji se u hlađenju tečnog uzorka i određivanju tačke kristalizacije posmatranjem temperature za vreme kristalizacije pod određenim uslovima.

3 Pribor

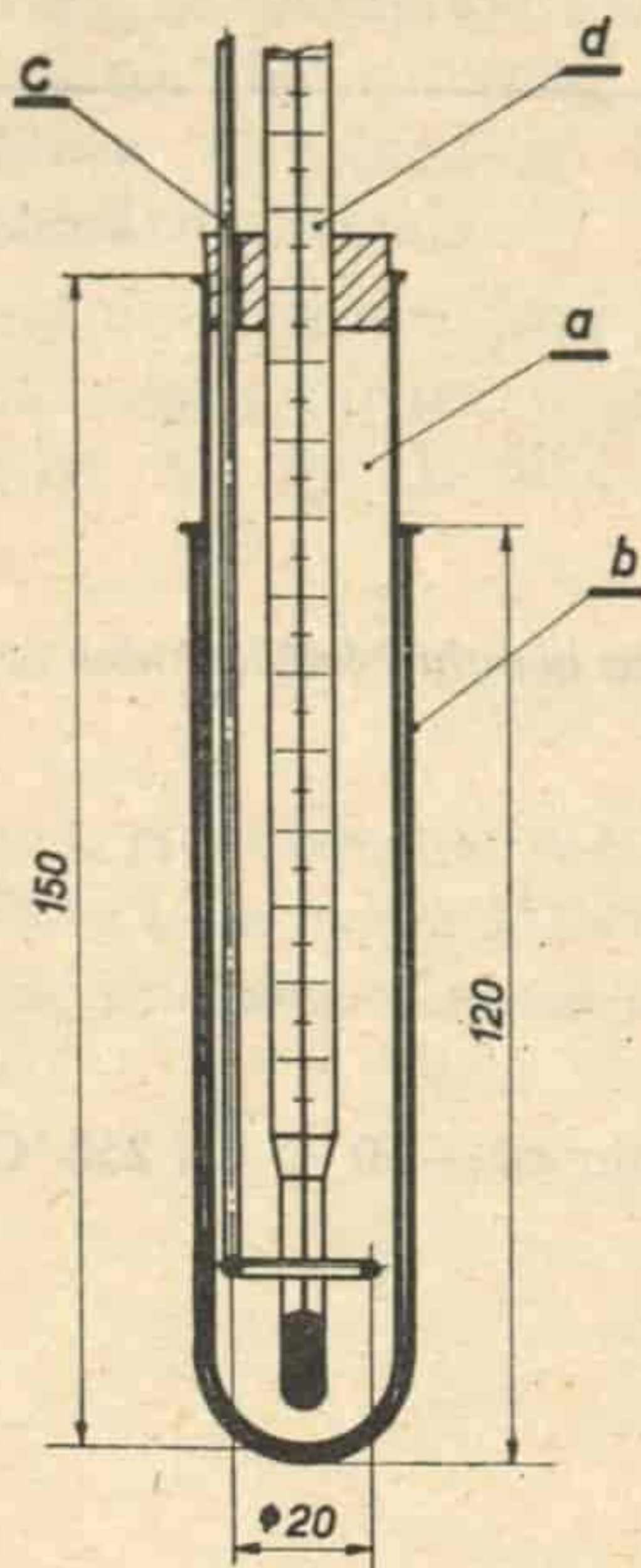
Za određivanje tačke kristalizacije, pored uobičajenog laboratorijskog pribora, upotrebljava se aparatura prikazana na sl. 1, koja se sastoji iz sledećih delova:

- a — cev za kristalizaciju, dužine oko 150 mm i spoljnog prečnika oko 25 mm;
- b — spoljna zaštitna cev, unutrašnjeg prečnika oko 28 mm, dužine oko 120 mm i debljine zidova oko 2 mm;
- c — mešalica od stakla ili nerđajućeg čelika koja se može pokretati ručno ili mehaničkim putem, sa oko 30 min. u sekundi;
- d — termometar, sa podelom skale na $0,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ i veličinom skale prema karakteristikama proizvoda koji se ispituje;
- e — Devardov (Dewar) sud, zapremine oko 500 ml, koji je napunjen odgovarajućom rashladnom smešom (smešom za hlađenje) (ugljendioksid/acetone, ili led/voda, ili voda) i snabdeven odgovarajućim termometrom; jedan tip Devardovog suda prikazan je na sl. 2, što ne isključuje mogućnost upotrebe drugih tipova posuda koji imaju istu zapreminu;
- f — grejno kupatilo, prikazano na sl. 3, sadrži silikonsko ulje ili neki drugi medijum za zagrevanje i snabdeveno je pogodnim laboratorijskim termometrom.

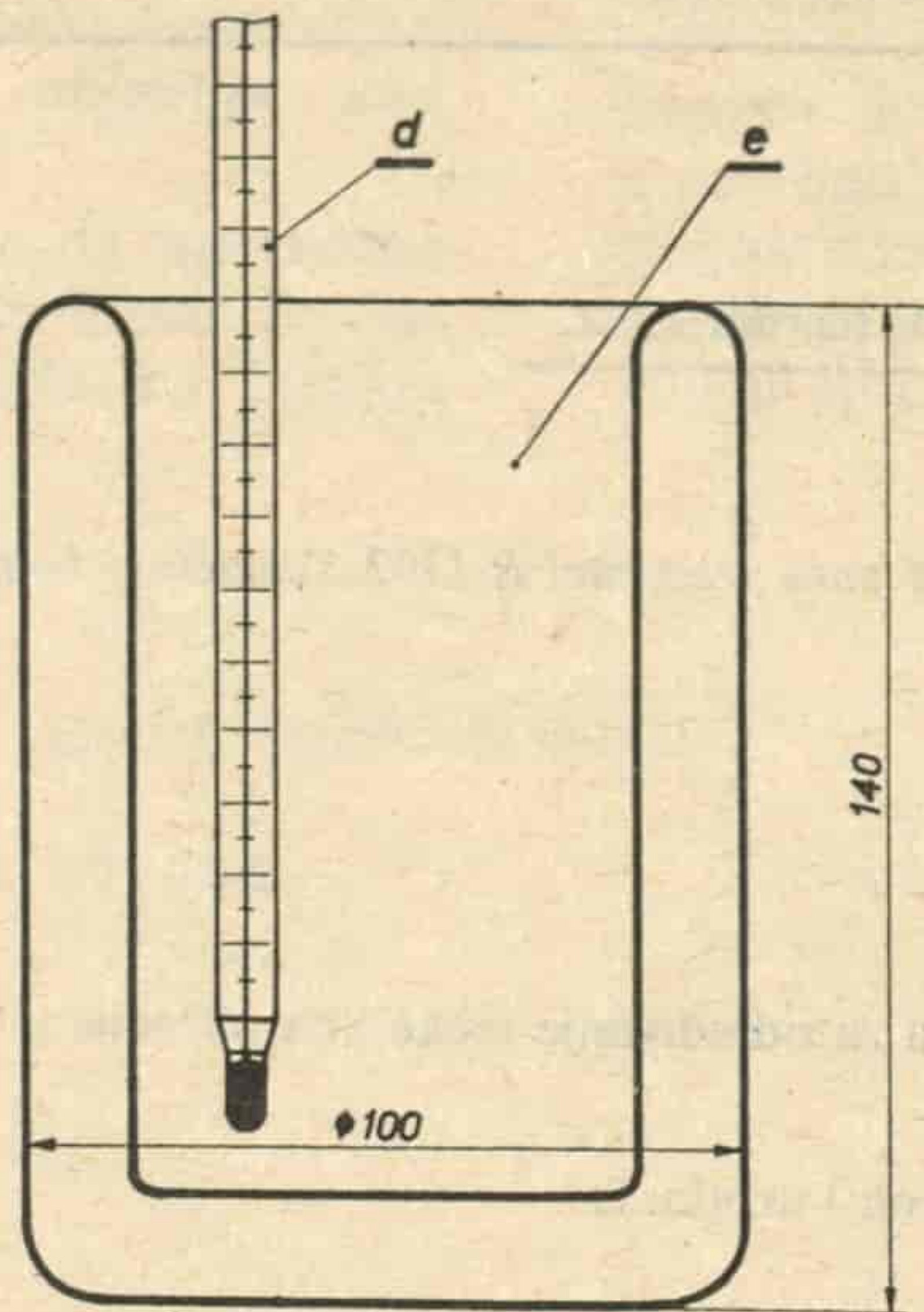
4 Potrebne hemikalije

Za određivanje tačke kristalizacije upotrebljavaju se sledeće hemikalije:

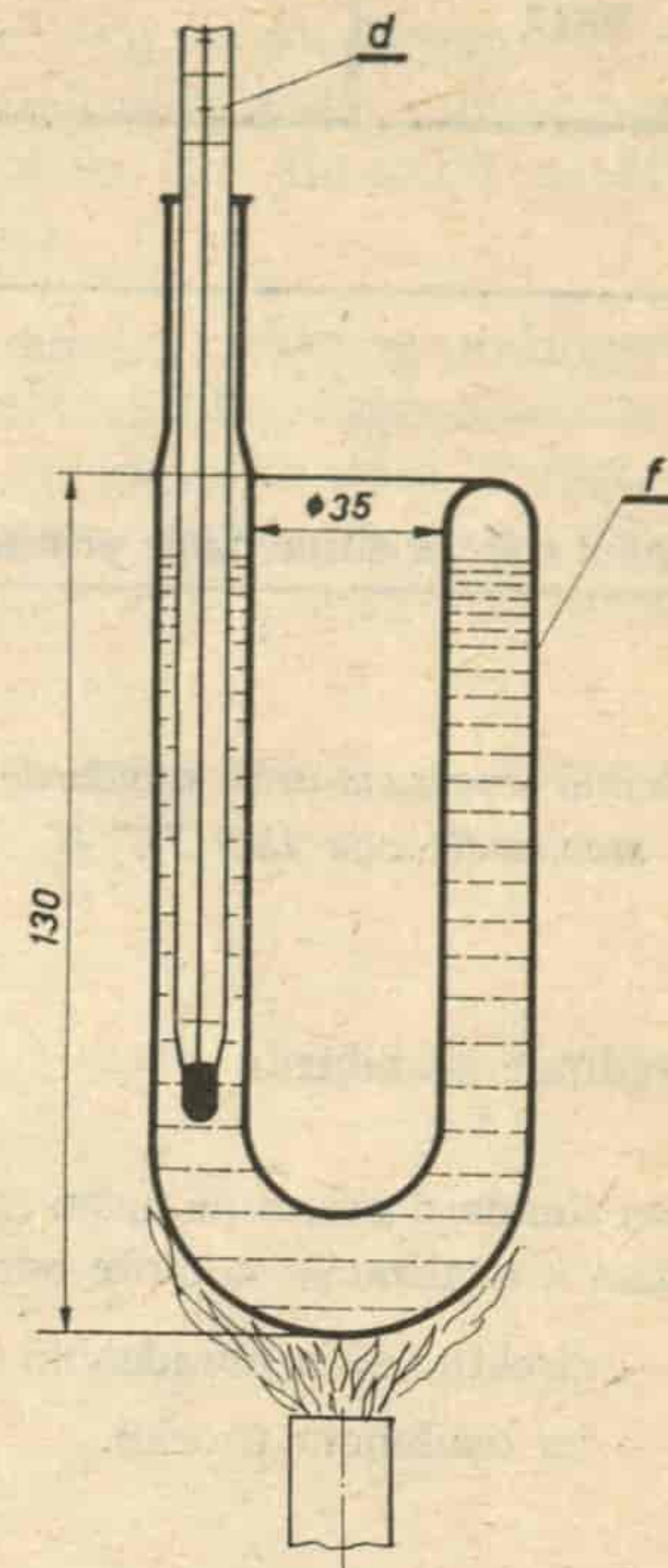
- ugljendioksid (CO_2), u čvrstom stanju;
- acetone (CH_3COOH_3);
- led;
- kalcijumsulfat (CaSO_4) osušen na temperaturi $170\text{ }^{\circ}\text{C}$ na sledeći način: izmeri se kalcijumsulfat ($\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) i suši 24 sata na temperaturi $170\text{ }^{\circ}\text{C}$ i zatim čuva u posudi koja nepropusno zatvara.

Slika 1

Slika 2

Slika 3

5 Postupak

5.1 Priprema uzorka za određivanje tačke kristalizacije na neobrađenom (sirovom) uzorku.

5.11 Proizvodi u tečnom stanju

Napuni se cev za kristalizaciju neobrađenim (sirovim) uzorkom do visine oko 60 mm i zatim postupi prema opisu u tač. 5.3.

5.12 Proizvodi u čvrstom stanju

Pre određivanja tačke kristalizacije, ovi proizvodi se moraju rastopiti u vodenom kupatilu, u sušnici ili u uljnom kupatilu (ovo se može izvršiti u cevi za kristalizaciju upotrebom grejnog kupatila prikazanog na sl. 3), vodeći računa da temperatura istopljenog proizvoda ne pređe više od nekoliko stepeni iznad tačke topljenja.

Cev za kristalizaciju se napuni uzorkom do visine oko 60 mm i zatim postupi prema opisu u tač. 5.3.

5.2 Priprema uzorka za određivanje tačke kristalizacije osušenom uzorku

5.21 Proizvodi u tečnom stanju

Proizvodi u tečnom stanju sa normalnim sadržajem vode (najviše 2%) osuše se u cevi za kristalizaciju direktnim dodavanjem kalcijumsulfata. Cev za kristalizaciju se napuni tečnim uzorkom do visine od oko 60 mm, doda se kalcijumsulfat obično 2 do 5 g i postupi prema opisu u tač. 5.3.

Napomena: U nekim slučajevima mogu se tražiti druge metode sušenja; u takvim slučajevima one će biti opisane u specifikaciji za dati proizvod.

5.22 Proizvodi u čvrstom stanju

Izbor načina sušenja čvrstih proizvoda zavisi od sadržaja vode u uzorku i vrednosti tačke kristalizacije.

5.221 Proizvodi sa manjim sadržajem vode (najviše 2%)

Proizvodi u čvrstom stanju sa tačkom topljenja ispod 150 °C suše se pomoću kalcijumsulfata. Cev za kristalizaciju se napuni istopljenim uzorkom do visine od oko 60 mm doda se kalcijumsulfat (2 do 3 g) i zatim postupi prema tač. 5.3. Proizvodi u čvrstom stanju sa tačkom topljenja iznad 150 °C najpre se osuše u sušnicama na temperaturi 60 °C, pod vakuumom ili pomoću vazduha i tačka kristalizacije se zatim odredi na istopljenom uzorku. Cev za kristalizaciju se napuni istopljenim uzorkom do visine od 60 mm i zatim postupi prema tač. 5.3.

Napomena: Za uzorke sa višom tačkom topljenja način i trajanje sušenja treba naznačiti u specifikacijama za dati proizvod.

5.222 Proizvodi sa višim sadržajem vode

Uzorci sa višim sadržajem vode moraju se osušiti pre određivanja tačke kristalizacije, npr. u sušnici na temperaturi 60 °C, ili pod vakuumom, itd.

Cev za kristalizaciju se napuni istopljenim uzorkom do visine od 60 mm i zatim postupi prema tač. 5.3.

Za proizvode čija je tačka topljenja ispod 150 °C, pre početka određivanja, u kristalizacionu cev se doda kalcijumsulfat (2 do 5 g).

Napomena: Pre određivanja tačke kristalizacije, uzorci u čvrstom stanju se moraju istopiti i to na vodenom kupatilu, sušnici ili uljnom kupatilu (ovo se može izvršiti u cevi za kristalizaciju upotrebom grejnog kupatila prikazanog na sl. 3) vodeći računa da temperatura istopljenog uzorka ne pređe njegovu tačku topljenja za više od nekoliko stepeni.

5.3 Pripremanje aparature

Mešalica se postavi u cev za kristalizaciju, pripremljenu prema tač. 5.1 i 5.2. Termometar sa propisanim karakteristikama se postavi vertikalno u tečni ili istopljeni proizvod tako da dno njegovog rezervoara bude 15 mm iznad dna cevi za kristalizaciju. Spoljna cev se pričvrsti pomoću plutanog čepa ili gumenog rukavca i postavi u sledeće položaje:

- za tačke kristalizacije u intervalu od sobne temperature do oko -50 °C: u Devardovom sudu napunjenom odgovarajućom rashladnom smešom (ugljiendioksid/acetone, ili led/voda, ili voda) vrši se određivanje na temperaturi koja je oko 3 do 5 °C niža od tačke kristalizacije;
- za tačke kristalizacije u intervalu od sobne temperature do oko 100 °C: određuje se u Devardovom sudu;
- za tačke kristalizacije u intervalu od 100 do 250 °C: određuje se u grejnom kupatilu na temperaturi koja je oko 5 do 10 °C niža od tačke kristalizacije.

5.4 Određivanje

Najpre se proveriti da li je uzorak u tečnom stanju, a zatim se pusti u rad mešalica i beleži promena temperature. U početku se temperatura smanjuje, a zatim se naglo povećava sa početkom kristalizacije uzorka; katkad temperatura kraće vreme ostaje konstantna. Ako je povećanje temperature veće od 1 do 2 °C znači da je došlo do prehlađenja mase uzorka. U takvom slučaju određivanje treba ponoviti, pelcovanjem tečnosti ili rastopine da bi se na taj način sprečilo prehlađenje. Pročita se najviša temperatura koja je dostignuta posle kristalizacije i izvrši korekcija, ako je to potrebno, za grešku skale i tela termometra. Zabeleži se ova temperatura sa tačnošću 0,1 °C kao tačka kristalizacije ispitivanog uzorka.

Napomena: a — Umesto mešalicom, mešanje može biti i ručno sa termometrom pri čemu treba voditi računa da se ne dodiruju zidovi cevi za kristalizaciju.

- b — Radi tačnog određivanja tačke kristalizacije uzorka u čvrstom stanju, potrebno je uzorak istopiti tako da ne dođe do njegovog razlaganja. Moguće je proveriti da li je ovaj uslov održavan u toku ispitivanja, ako se uporede dva rezultata. Ako su dve temperature kristalizacije identične, to dokazuje da su ovi uslovi održavani.

6 Izražavanje rezultata

Tačka kristalizacije određena po gornjem postupku zabeleži se sa tačnošću 0,1 °C, uz naznačenje u kakvom se stanju nalazio ispitivani uzorak (neobrađeni ili osušeni).

**ANOTACIJA PREDLOGA REVIZIJE STANDARDARDA
IZ OBLASTI TEKSTILNE INDUSTRIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1972.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog revizije standarda:

Predlog br. 9814 Određivanje količine vunskog vlakna u isporuci sirove ili delimično oprane vune **JUS F.S3.011**

Zainteresovane radne organizacije koje nisu primile predlog revizije standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, tel. 634—322, da im se naknadno dostavi predlog revizije standarda za stavljanje primedbi i mišljenja za eventualnu dopunu i izmenu.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA IZ OBLASTI
ISPITIVANJA MINERALNIH RASTVARAČA ZA BOJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1972.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 9815 Ispitivanje mineralnih rastvarača za boje. Upoređivanje obojenja **JUS H.C8.031**

Predlog br. 9816 Ispitivanje mineralnih rastvarača za boje. Destilacija. Metoda A i B **JUS H.C8.032**

Predlog br. 9817 Ispitivanje mineralnih rastvarača za boje. Određivanje sadržaja aromatskih ugljovodonika ... **JUS H.C8.033**

Predlog br. 9818 Ispitivanje mineralnih rastvarača za boje. Određivanje anilinske tačke **JUS H.C8.034**

Predlog br. 9819 Ispitivanje mineralnih rastvarača za boje. Određivanje ostatka posle uparavanja **JUS H.C8.035**

Predlog br. 9820 Ispitivanje mineralnih rastvarača za boje. Proveravanje štetnih sumpornih jedinjenja **JUS H.C8.036**

Predlog br. 9821 Ispitivanje mineralnih rastvarača za boje. Određivanje redukcione viskoznosti **JUS H.C8.037**

Predlozi napred navedenih standardnih metoda izrađeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na osnovu predloga preporuke Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/PR 1250 od oktobra 1968. god. Predlozi su umnoženi i dostavljeni svim zainteresovanim laboratorijumima, institutima, proizvođačima boja i lakova i ostalim organizacijama na mišljenje.

Interesenti koji predloge nisu dobili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se isti naknadno dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA
IZ OBLASTI EKSPLOZIVA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. februar 1972. godine

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti eksploziva za rudarske i druge potrebe, i to:

Predlog br. 9822 Amonijumnitratni praškasti eksplozivi sa nitroglicerinom (revizija) **JUS H.D1.031**

Predlog br. 9823 Amonijumnitratni plastični eksplozivi sa nitroglicerinom (revizija) **JUS H.D1.032**

Predlog br. 9824 Amonijumnitratni poluplastični eksplozivi sa nitroglicerinom **JUS H.D1.033**

- Predlog br. 9825** Amonijumnitratni praškasti eksplozivi bez nitroglicerina (revizija) **JUS H.D1.035**
- Predlog br. 9826** Metanski amonijumnitratni praškasti eksplozivi bez nitroglicerina — Metankamniktit I **JUS H.D1.036**
- Predlog br. 9827** Amonijumnitratni eksplozivi. Tipa AN-OL. **JUS H.D1.040**
- Predlog br. 9828** Ispitivanje metanskih eksploziva **JUS H.D8.020**

Predloge standarda pripremili su stručnjaci preduzeća »Slobodan Princip-Seljo«, Vitez i preduzeća »Kamnik« u Kamniku, u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Predloge standarda pre stavljanja na javnu diskusiju razmatrala je stručna Komisija za eksplozive u dane 21 i 22. 09. 1971. godine.

Materijal-predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, institutima, fakultetima i ustanovama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili ove predloge standarda mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54, 11001/933), sa zahtevom da im se materijal dostavi.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Ovaj pregled sadrži predloge preporuka, usvojene preporuke i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC). Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

ISO/TC 5 — Metalne cevi i fitinzi

Preporuke ISO:

br. 2016 — »Kampilarno lemljenje delova spojki za bakarne cevi. Prikjučne mere«,

br. 2037 — »Cevi i fitinzi. Cevi od nerđajućeg čelika za prehrambenu industriju«.

Predlog Međunarodnog standarda

br. 2441 — »Prirubnice za cevovode za opšte potrebe. Oblici i mere zaptivnih površina« (rok za primedbe 1. XII 1971)

ISO/TC 8 — Brodogradnja

Predlozi međunarodnih standarda

br. 2412 — »Boje signalnih svetiljki na brodovima« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2413 — »Brodogradnja. Ispitivanja bez razaranja otpornosti kaljenog sigurnosnog stakla za brodska okna i četvrtaste prozore. Metoda probojca« (rok za primedbe 1. XII 1971).

ISO/TC 16 — Klinovi i žlebovi

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 2491 — »Klinovi bez nagiba niski i žlebovi za njih (mere u milimetrima)« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2492 — »Pljosnati klinovi (sa kukom i bez nje) i žlebovi za njih (dimenzije u milimetrima)« (rok za primedbe 1. XII 1971)

ISO/TC 20 — Aero- i kosmonautika

Preporuke ISO:

br. 1547 — »Precizni topljivi osigurači za vazduhoplove. Tehnički uslovi«,

br. 1548 — »Precizni topljivi osigurači za vazduhoplove. Tip A,

br. 1549 — »Precizni topljivi osigurači za vazduhoplove. Tip B«,

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2315 — »Dvopolni i četvopolni elektromagnetni zaptiveni (zatvoreni) relei 2A i 3A za vazduhoplove. Gabaritne prikjučne mere (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2563 — »Kanali i cevi na vazduhoplovima. Gabaritne mere prirubnice V-preseka za priključke« (rok za primedbe 1. XII 1971)

ISO/TC 26 — Bakar i bakarne legure

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2543 — »Hemijska analiza bakra i bakarnih legura. Spektrofotometrijsko određivanje mangana (rok za primedbe 1. XII 1971)

ISO/TC 27 — Čvrsta mineralna goriva

Preporuka ISO:

br. 1928 — »Čvrsta mineralna goriva. Određivanje gornje kalorične vrednosti metodom u kalorimetrijskoj bombi i obračun donje kalorične vrednosti«.

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrambeni proizvodi

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 811 — »Sonde za buter« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 812 — »Sonde za sir« (rok za primedbe 1. XII 1071),

br. 2443 — »Vinova loza. Uslovi kvaliteta« (rok za primedbe 1. XII 1971).

ISO/TC 36 — Kinematografija

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 647 — »Kinematografija Kinematografski film 35 mm. Polje projekтивne slike« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2467 — »Kinematografija. Kinematografski filmovi 65 i 70 mm. Slika registrovana u kameri i polje projekтивne slike« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2468 — »Kinematografija. Kopije 35 mm sa četiri magnetne trake. Smeštaj i dimenzije« (rok za primedbe 1. XII 1971).

ISO/TC 44 — Varenje

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 2405 — »Preporučeni postupak za radiografska ispitivanja zavarenih sučeonih spojeva topljenjem čeličnih limova debljine od 50 do 200 mm« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2437 — »Preporučeni postupak za ispitivanje X-zracima zavarenih sučeonih spojeva topljenjem, aluminijuma i njegovih legura i magnezijuma i njegovih legura debljine od 5 do 50 mm« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2502 — »Postupci varenja. Nomenklatura« (rok za primedbe 1. XII 1971).

ISO/TC 47 — Hemija

Preporuke ISO:

br. 1897 — »Fenol, o-krezol, M. krezol, P-krezol, krezolna kiselina i ksilenol, tehnički. Određivanje vode po Karl-Fišeru«,

br. 2070 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja kalcijuma. Spektrofotometrijska metoda primenom naftalhidroksilaminske kiseline«,

br. 2071 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja cinka. Metoda apsorpcije cinka«,

br. 2072 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja cinka. Fotometrijska metoda sa 1-(2-pyridyl-azo)-2-naphtol (PAN)«,

br. 2073 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Pripremanje rastvora uzorka za ispitivanje dejstvom hlorovodonične kiseline pod pritiskom«,

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 2366 — »Kriolit (prirodni i veštački). Određivanje sadržaja natrijuma. Metoda plamenog spektrofotometra« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2458 — »Natrijumhidroksid, tehnički. Određivanje sadržaja hlorida. Merkurimetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2459 — »Natrijumkarbonat, tehnički. Određivanje sadržaja hlorida. Merkurimetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2461 — »Natrijumhlorat, tehnički. Određivanje materija nerastvorljivih u vodi« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2462 — »Natrijumhlorat, tehnički. Određivanje vlage. Gravimetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2464 — »Viši alifatski alkoholi. Glicerol, sirovi, tehnički. Određivanje organskih materija koje ne sadrže glicerol« (rok za primedbe 1. XII 1971).

br. 2466 — »Kalcijumhidroksid, tehnički. Uzimanje uzoraka. Uzorak za ispitivanje. Pripremanje osnovnog rastvora za neka određivanja« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2479 — »Natrijumhlorid, tehnički. Određivanje materija nerastvorljivih u vodi ili kiselinu i priprema osnovnih rastvora za neka određivanja« (rok za primedbe 1. XII 1971)

br. 2480 — »Natrijumhlorid, tehnički. Određivanje sadržaja sulfata. Gravimetrijska metoda u obliku barijumsulfata« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2481 — »Natrijumhlorid, tehnički. Određivanje halogena, izraženo kao hlor. Merkurimetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1971)

br. 2482 — »Natrijumhlorid, tehnički. Određivanje sadržaja kalijuma i magnezijuma. Kompleksometrijska metoda sa EDTA« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2483 — »Natrijumhlorid, tehnički. Određivanje gubitka mase na 110 °C (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2484 — »Kalijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja kalijuma. Metoda plamenog (emisionog) fotometra« (rok za primedbe 1. XII 1971)

br. 2485 — Kalijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja kalijuma. Gravimetrijska metoda u obliku talijumtetrafenilborata« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2486 — Kalijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja kalijuma. Volumetrijska metoda sa tetrafenilboratom« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2487 — Kalijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja sulfata. Gravimetrijska metoda u obliku barijumsulfata« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2488 — Kalijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja hlorida. Merkurimetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2489 — »Kalijumsulfat, tehnički. Određivanje eventualno prisutne kiselosti« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2512 — »Furfurol«, tehnički. Određivanje ukupnog sadržaja karbonil-jedinjenja. Volumetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2513 — »Acetaldehid, tehnički. Određivanje zapreminske mase na 15 °C« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2514 — »Acetaldehid, tehnički. Određivanje vode. Metoda po Karl Fisheru« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2515 — »Amonijumbikarbonat, tehnički. Određivanje amonijačnog azota. Volumetrijska metoda posle destilacije« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2516 — »Amonijumbikarbonat, tehnički. Određivanje ukupne alkalnosti. Volumetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1971)

br. 2517 — »Diaceton alkohol (4-hidroksi 4-metilpentanton-2), tehnički. Metoda ispitivanja« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2520 — »Tritolilfosfat, tehnički. Metode ispitivanja« (rok za primedbe 1. XII 1971)

ISO/TC 54 — Etarska ulja

Preporuka ISO:

br. 1342 — »Etarsko ulje ruzmarina«

ISO/TC 60 — Zupčanici

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2490 — »Zupčanici. Nazivne mere glodala za izradu zupčanika metodom relativnog kotrljanja, sa aksijalnim žlebom za klin (modul 1 do 20)« (rok za primedbe 1. XII 1971).

ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoćni uređaji

Preporuke ISO:

br. 1506 — »Tekstilne mašine i uređaji. Mašine za doradu (bojenje i apretiranje). Klasifikacija i nomenklatura«,

br. 1865 — »Tekstilne mašine i uređaji. Testere za čuvare osnove na mehaničkim tkačkim razbojima, Nazivi«.

ISO/TC 77 — Azbestno-cementni proizvodi

Preporuka ISO:

br. 160 — »Azbestcementne kanalizacione cevi pod pritiskom. II izdanje zamenjuje ISO/R 160-1960«.

ISO/TC 79 — Laki metali i njihove legure

Preporuke ISO:

br. 2101 — »Aluminijum i njegove legure. Ispitivanje smicanjem žice za zakovice i zakovice«,

br. 2106 — Površinska obrada metala. Anodna oksidacija aluminijuma i njegovih legura. Merenje mase oksidne prevlake. Gravimetrijska metoda«,

br. 2107 — »Laki metali i njihove legure. Označavanje stanja«.

ISO/TC 87 — Pluta

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2569 — »Pluteni čepovi. Klasifikacija i opšte karakteristike« (rok za primedbe 1. XII 1971).

ISO/TC 91 — Površinska aktivna sredstva

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2456 — »Površinski aktivna sredstva. Voda kao rastvor pri ispitivanjima« (rok za primedbe 1. XII 1971)

ISO/TC 97 — Računske mašine i obrada informacija

Preporuke ISO:

br. 1682 — »Dimenzije i položaj pravougaonih rupa na papirnim bušenim karticama sa 80 kolona«,

br. 1863 — »Magnetna traka za razmenu informacija sa 9 tragova, 32 područja po milimetru (800 područja po inču)«,

br. 1864 — »Neispisane magnetne trake za razmenu informacija — 8 i 32 područja po milimetru (200 i 800 područja po inču) NRZI (non-return to zero IBM) i 63 područja po milimetru (1600 područja po inču), fazno kodirane«.

ISO/TC 100 — Lanci i lančanici za prenos snage

Predlozi međunarodnog standarda:

br. 2564 — »Lanci, transportne pločice i lančanici za konvejjere. II deo. Lančanici« (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 2565 — »Lanci, transportne pločice i lančanici za konvejjere. III deo. Transportne pločice (metričke serije)«,

ISO/R 606 Add 1-1971 — Dopuna i preporuke ISO/R 606-1967 — »Transportne pločice«.

ISO/TC 101 — Transporteri i elevatori

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2406 — »Transporteri i elevatori. Transporteri. Prenosivi i stabilni elevatori. Konstruktivne karakteristike (rok za primedbe 1. XII 1971).

ISO/TC 105 — Čelična žičana užad

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2532 — »Čelična žičana užad. Terminološki rečnik« (rok za primedbe 1. XII 1971)

ISO/TC 110 — Vozila unutrašnjeg saobraćaja

Preporuka ISO:

br. 1214 — »Viljuškari sa protivtegovima. Nazivna nosivost«.

ISO/TC 111 — Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 1835 — »Lanci sa kratkim člancima za dizanje. Nekalibrisani lanci klase 40 za omče itd. (rok za primedbe 1. XII 1971),

br. 1836 — »Lanci sa kratkim člancima za dizanje. Kalibrisani lanci klase 40 za doboše dizalica i druge uređaje za dizanje« (rok za primedbe 1. XII 1971)

- br. 2415 — Karike. Glavne karakteristike«
(rok za primedbe 1. XII 1971).
- ISO/TC 138 — Cevi i fitinzi od plastičnih masa**
Predlozi međunarodnih standarda:
- br. 2505 — »Neplastificirane cevi od polivinilhlorida (PVC). Određivanje uzdužnog izduženja«
(rok za primedbe 1. XII 1971)
- br. 2506 — »Cevi od poliviniletilena (PE). Određivanje uzdužnog izduženja«
(rok za primedbe 1. XII 1971)
- br. 2507 — »Cevi od neplastificiranog polivinilhlorida (PVC). Određivanje temperature omekšavanja po Vikatu«
(rok za primedbe 1. XII 1971)
- br. 2508 — Cevi od neplastificiranog polivinilhlorida (PVC). Određivanje apsorpcije vode«
(rok za primedbe 1. XII 1971).
- IEC/TC 2 — Rotacione mašine**
Određivanje gubitaka kolorimetrijskom metodom. Predlog je upućen na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 29. februar 1972. godine.
- IEC/TC 4 — Hidraulične turbine**
Međunarodni kodeks za prijemna ispitivanja akumulacionih pumpi na modelu. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. mart 1972.
- IEC/TC 9 — Oprema za električnu vuču**
IEC publikacija 349 (prvo izdanje, 1971): Pravila za rotacione električne mašine za železnička i drumska vozila. Cena 63 šv. fr.
- IEC/TC 10 — Tečni i gasoviti dielektrici**
Zapisnik sastanka podkomiteta za izolaciona ulja, koji je održan od 16. do 18. juna 1971. u Brislu.
- IEC/TC 15 — Izolacioni materijal**
IEC publikacija 345 (prvo izdanje, 1971): Određivanje električne otpornosti i specifične električne otpornosti izolacionog materijala na povišenoj temperaturi. Cena: 12 šv. fr.
- IEC/TC 23 — Instalacioni pribor**
Prikjučne naprave za upotrebu u domaćinstvu i opšte svrhe. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. mart 1972.
- IEC/TC 25 — Slovni simboli**
Slovni simboli za automatsko upravljanje za primenu u nauci i industriji. Pismene primedbe treba slati pre 15. januara 1972.
- IEC/TC 40 — Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje**
IEC publikacija 361 (prvo izdanje, 1971): Nepromenljivi tantalski kondenzatori sa tečnim ili čvrstim elektrolitom. Cena 36 šv. fr.
- IEC/TC 48 — Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje**
IEC publikacija 352 (prvo izdanje, 1971): Obavijeni, privezani i uvezani spojevi bez lemljenja. Cena 31 šv. fr.
IEC publikacija 130—13 (prvo izdanje: 1971): Konektori za frekvencije ispod 3 MHz. 13 deo: Utikačko гнездо konektora za štampane kontakte na ivici ploče, sa ekscentričnim vođenjem i razmakom kontakata 2,54 mm (0,1 in). Cena 21 šv. fr.
IEC publikacija 149—2C (prvo izdanje, 1971): Treći dodatak publikaciji 149—2 (1965). Grla za elektronske cevi. 2 deo: posebni standardi za oslonce i mere šablona za kalibriranje i ispravljači nožica (I izdanje, 1965). Cena 43, 45 šv. fr.
IEC publikacija 149—2E (prvo izdanje, 1971): Peti dodatak publikaciji 149—2 (1965). Grla za elektronske cevi, 2 deo: Posebni standardi za oslonce i mere šablona za kalibriranje i ispravljači nožica (I izdanje, 1965). 30 šv. fr.
- IEC/TC 50 — Klimatska i mehanička ispitivanja**
IEC publikacija 68—2—33 (prvo izdanje, 1971): Osnovna klimatska i mehanička ispitivanja. 2 deo: Ispitivanja — Smernice za ispitivanje promenom temperature. Cena 12 šv. fr.
- IEC/TC 59 — Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo**
IEC publikacija 350 (prvo izdanje, 1971): Metode za merenje radne sposobnosti naprava za kuvanje i pečenje, za domaćinstvo. Cena: 34, 50 šv. fr.
- IEC/TC 66 — Elektronska oprema za merenja**
IEC publikacija 359 (prvo izdanje, 1971): Prikazivanje funkcionalnih karakteristika elektronskih mernih uređaja. Cena 36 šv. fr.

KALENDAR ZASEDANJA

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC koja u prethodnim biltenima »Standardizacija« nisu objavljeni.

Planirana zasedanja označena su znakom *. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd), Cara Uroša br. 54 radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstva.

Za učesće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

ISO

Novembar

3—5	London	ISO/TC 8/SC 1	Brodogradnja/Korito, armatura za korito i uređaj na palubi
3—5	Tel Aviv	ISO/TC 28/SC 3	Nafta i proizvodi prerade nafte/Statičko merenje naftinih proizvoda
3—5	Pariz	ISO/TC 119/SC 3	Materijali i proizvodi metalurgije praha/Metode uzimanja uzoraka i ispitivanje proizvoda od sinterovanog metala (izuzev od tvrdih metala).
9—11	Cirih	ISO/TC 5/SC 1	Metalne cevi i fitinzi/Gasne i druge čelične cevi
11—12	London	ISO/TC 31/SC 7	Gume, naplaci i ventili/Industrijske gume i naplaci
15—17	Moskva	ISO/TC 123/SC 1	Klizna ležišta/Nazivi, definicije i klasifikacija
15—19	Štokholm	ISO/TC 119/SC 4	Materijal i proizvodi metalurgije praha/Metode uzimanja uzoraka i ispitivanja tvrdih metala
15—19	Berlin	ISO/TC 133	Mere odeće
16—17	Pariz	ISO/TC 59/SC 7	Zgradarstvo/Oprema i održavanje zgrade
16—19	London	ISO/TC 17/SC 13	Čelik/Čelici za primenu na železnici
17—19	Beč	ISO/TC 91	Površinski aktivna sredstva
18—19	Moskva	ISO/TC 123	Klizna ležišta
22—24	Pariz	ISO/TC 38/SC 1	Tekstil/Ispitivanje postojanosti obojenja
24—26	Pariz	ISO/TC 137	Mere obuće
	London	*ISO/TC 94/SC 10	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna obuća i oprema/Pojasevi i odeća za spasavanje

Novembar-Decembar

29—1	Bordo	ISO/TC 8/SC 14	Brodogradnja/Jahte
30—3	Diseldorf	*ISO/TC 62/SC 1	Hermetične limenke za životne namirnice/Limenke za opštu upotrebu

Decembar

2—3	London	ISO/TC 69/SC 2	Primena statičkih metoda/Prikazivanje rezultata.
13—15	Montreal	ISO/TC 95/SC 17	Kancelarijske mašine/Kreditne karte i identifikacione karte
	Vel. Britanija	*ISO/TC 41/SC 3	Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje)/Transportni remeni
	London	*ISO/TC 94/SC 3	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema/Zaštitne čizme i cipele
	London	*ISO/TC 101/SC 2	Transporteri i elevatori/Bezbednost
	SSSR	*ISO/TC 104/SC 3	Konteneri za transport robe/Dimenzije, tehnički uslovi i ispitivanje. Konteneri serije 3
		*ISO/TC 110/SC 1	Vozila unutrašnjeg saobraćaja/Opšta terminologija

Januar

10—11	Pariz	*ISO/TC 131/SC 2	Hidraulični sistemi i njihovi organi/Pumpe, motori i integralni prenos
12—14	Pariz	*ISO/TC 131/SC 5	Hidraulični sistemi i njihovi organi/Komponente upravljanja
17—19	London	ISO/TC 131/SC 8	Hidraulični sistemi i njihovi organi/Ispitivanje delova
19—21	London	ISO/TC 131/SC 9	Hidraulični sistemi i njihovi organi/Instalacije i sistemi
		*ISO/TC 104/SC 1	Konteneri za transport robe/Dimenzije; tehnički uslovi i ispitivanje, Konteneri za opštu upotrebu serije 1 i 2
		*ISO/TC 145	Oznake i simboli

Januar-Februar

24—4	Nju Delhi	*ISO/TC 113	Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima
	Nju Delhi	*ISO/TC 34/SC 7	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi/Mirođije i začini
	Nju Delhi	*ISO/TC 34/SC 8	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi/Sredstva za uživanje

Februar

		*ISO/TC 10	Crteži/opšti principi/
	Nju Delhi	*ISO/TC 17/SC 2	Čelik/Klasifikacija i označavanje čelika
8—9	London	ISO/TC 100/SC 5	Lanci i lančanići za prenos snage i konvejere/ Lanci sa karikama
	London	ISO/TC 100/SC 1	Lanci i lančanići za prenos snage i konvejere/ /Valjkasti lanci sa kratkim korakom za prenos snage i lanci za njih
		ISO/TC i 100/SC 3	Lanci i lančanići za prenos snage i konvejere/ Lanci izvedeni iz preciznih valjkastih lanaca sa kratkim korakom za prenos snage

Februar-Mart

28—2	Diseldorf	*ISO/TC 17/SC 3	Čelik/Konstruktivni čelici
29—1	Španija	*ISO/TC 22/SC 1	Automobili/Svećice za paljenje

Mart

1—3	Minhen	*ISO/TC 22/SC 4	Automobili/Karavani i lake prikolice
9—10	Cirih	*ISO/TC 115/SC 1	Pumpe/Dimenzije pumpi
14—17	Tokio	*ISO/TC 102/SC 3	Železne rude/Fizikalna ispitivanja
14—17	Tokio	*ISO/TC 102/SC 4	Železne rude/Određivanje veličine zrna
20—23	Tokio	*ISO/TC 102/SC 2	Železne rude/Hemijske analize
21—23	Tokio	*ISO/TC 102/SC 1	Železne rude/Uzimanje uzoraka
24	Tokio	*ISO/TC 102	Železne rude
	SAD	*ISO/TC 22/SC 13	Automobili/Raspored komandi

April

5—7	Štokholm	ISO/TC 17/SC 6	Čelik/Metode mehaničkog ispitivanja
24—28	Pariz	ISO/TC 17/SC 4	Čelik/Termički obrađeni čelici, legirani čelici i čelici za obradu na automatima
		*ISO/TC 6/SC 5	Papir, karton i celulozna pulpa/. Metode ispitivanja i tehnički uslovi pulpa
	Cirih	*ISO/TC 70/SC 1	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem/Definicije
	London	*ISO/TC 86/SC 7	Rashladni uređaji/Konstrukcije i ispitivanje rashladnih vitrina i sličnih uređaja za trgovinu
	Švedska	*ISO/TC 111/SC 1	Lanci za dizanje i njihove spojke/Lanci
	Švedska	*ISO/TC 111/SC 2	Lanci za dizalice i njihove spojke/Kuke
	Švedska	*ISO/TC 111/SC 3	Lanci za dizanje i njihove spojke/Pribor

Proleće

	*ISO/TC 4	Kotrljajni ležaji
	*ISO/TC 8/SC 2	Brodogradnja/Brodske dizalice i pribor
	*ISO/TC i 111/SC 3	Lanci za dizanje i njihove spojke/Pribor
	*ISO/TC 17/SC 11	Čelik/Čelični odlivci
	*ISO/TC 24/SC 5	Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama/Sita od tekstilnog materijala
Oslo	*ISO/TC 72/SC 1	Tekstilne mašine i pomoćni uređaji/Mašine, uređaji za pripremu vlakana za pređenje, pređenje i istežanje i upredanje
Švajcarska	*ISO/TC 95	Kancelarijske mašine
	*ISO/TC 97	Računske mašine i obrada informacije
	*ISO/TC 107	Metalne i druge neorganske prevlake
Nju Delhi	*ISO/TC 122/SC 3	Ambalaža/Tehnički uslovi i metode ispitivanja transportne ambalaže
	*ISO/TC 123/SC 3	Klizna ležišta/Dimenzije i tolerancije
	*ISO/TC 125	Prostorije i uslovi za ispitivanje

Maj

	*ISO/TC 89/SC 2	Ploče od drveta ili drugih lignoceluloznih vlaknastih materija/ploče iverice
Švedska	*ISO/TC 104	Konteneri za transport robe
	*ISO/TC 119	Materijali i proizvodi metalurgije praha
	*ISO/TC 119/SC 1	Materijali i proizvodi metalurgije praha/Terminologija
	*ISO/TC 119/SC 3	Materijali i proizvodi metalurgije praha/Metode uzimanja uzoraka i ispitivanja proizvoda od sinterovanog metala (izuzev od tvrdih metala)
	*ISO/TC 119/SC 4	Materijali i proizvodi metalurgije praha/Metode uzimanja uzoraka i ispitivanja tvrdih metala

Maj-Juni

Pariz	*ISO/TC 73/SC 4	Pitanja široke potrošnje/kožarstvo
	*ISO/TC 97/SC 1	Računske mašine i obrada informacija/Terminologija
	*ISO/TC 97/SC 4	Računske mašine i obrada informacija/Prenošenje digitalnih podataka
SAD	*ISO/TC 131	Hidraulični sistemi i njihovi organi

Juni

Oslo	*ISO/TC 27	Čvrsta mineralna goriva.
Oslo	*ISO/TC 27/SC 2	Čvrsta mineralna goriva/Mrki ugljevi i ligniti
Oslo	*ISO/TC 52	Hermetičke limenke za životne namirnice
Oslo	*ISO/TC 55	Rezana građa i trupci za rezanje
Oslo	*ISO/TC 55/SC 1	Rezana građa i trupci za rezanje/Metode ispitivanja fizikalnih i mehaničkih svojstava
Oslo	*ISO/TC 55/SC 2	Rezana građa i trupci za rezanje/Rezana građa četinara
Oslo	*ISO/TC 55/SC 3	Rezana građa i trupci za rezanje/Rezana građa lišćara
Oslo	*ISO/TC 55/SC 5	Rezana građa i trupci za rezanje/Trupci za rezanje lišćara
London	*ISO/TC 81	Jedinstveni nazivi za pesticide
Rumunija	*ISO/TC 120	Koža
Rumunija	*ISO/TC 120/SC 1	Koža/sirova sitna i krupna koža uključujući piklovane kože
Rumunija	*ISO/TC 120/SC 2	Koža/Štavljena koža

Juli

Hjuston	*ISO/TC 108	Mehanički udari i vibracije
---------	-------------	-----------------------------

Septembar

23—30	Baden-Baden Filadelfija	*ISO/TC 61 *ISO/TC 6/SC 2	Plastične mase Papir, karton i celulozna pulpa/Metode ispitivanja i uslovi za kvalitet papira i kartona
	London London	*ISO/TC 28 *ISO/TC 28/SC 2 *ISO/TC 29/SC 6	Nafta i proizvodi prerade nafte Nafta i proizvodi prerade nafte/Dinamičko merenje naftinih proizvoda Sitan alat/Testere za drvo

Septembar-Oktobar

		*ISO/TC 34/SC 5	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi/Mleko i mlečni proizvodi
--	--	-----------------	---

Oktobar

5—14	Keln Nju Delhi	*ISO/TC 45 *ISO/TC 33 *ISO/TC 50 *ISO/TC 98 *ISO/TC 98/SC 1 *ISO/TC 98/SC 2 *ISO/TC 98/SC 3 *ISO/TC 98/SC 4	Gume Vatrostalni materijal Šelak Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija/Terminologija i simboli Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija/Obezbeđenje konstrukcija Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija/Opterećenje, sile i dr. dejstva Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija/Granice deformacija
------	-----------------------	--	---

Jesen

	Filadelfija	*ISO/TC 2 *ISO/TC 26 *ISO/TC 44/SC 3 *ISO/TC 44/SC 9 *ISO/TC 97/SC 5	Vijci, navrtke i pribor Bakar i bakarne legure Varenje /Materijal za dodavanje i elektrode Varenje/Sigurnosno staklo Računske mašine i obrada informacija/Programski jezici
	Švedska	*ISO/TC 105	Čelična žičana užad

Zima

		*ISO/TC 10/SC 4 *ISO/TC 69	Crteži (opšti principi)/Šematska prikazivanja u oblasti kinematike Primena statističkih metoda
--	--	-----------------------------------	---

Decembar

	Pariz	*ISO/TC 116	Aparati za grejanje prostorija
--	-------	-------------	--------------------------------

Kraj 1972/Početak 1973

		*ISO/TC 29 *ISO/TC 39 *ISO/TC 34/SC 1	Sitan alat Mašine alatke Poljoprivredni prehrambeni proizvodi/Sredstva za reprodukciju
--	--	---	--

1973

Maj

	Italija	*ISO/TC 26/SC 1	Bakar i bakarne legure/Hemijske analize
--	---------	-----------------	---

Juni

	Kiruna	*ISO/TC 102/SC 1	Železne rude/Uzimanje uzoraka
--	--------	------------------	-------------------------------

Juli

	Austrija	*ISO/TC 106	Materijal i proizvodi za zubarstvo
--	----------	-------------	------------------------------------

IEC

Novembar

9—12	Milano	TC 28	Koordinacija izolacije
8—13	Zagreb	SC 2F	Dimenzije ugljenih dirki rotacionih mašina
10—11	Zagreb	TC 16	Označavanje krajeva namotaja i druge oznake za raspoznavanje

Novembar

16—19	Pariz	TC 71	Električna oprema za rudnike sa površinskom eksploatacijom
18—20	Pariz	SC 7C	Visokonaponski aparati u metalnom sklopu
18 i 19	Pariz	TC 20	Električni kablovi
15—17	Pariz	SC 20A	Kablovi visokog napona
16—18	Pariz	TC 26	Električno zavarivanje
23—26	Pariz	TC 39	Elektronske cevi
17—24	Pariz	SC 39A	Elektronske cevi za mikrotalase
18—20	Pariz	SC 46D	Konteneri za kablove za radiofrekvencije
22—26	Pariz	TC 49	Piezo-električni uređaji

Novembar-Decembar

29—4	Frankfurt	TC 61	Bezbednost električnih naprava za domaćinstvo
------	-----------	-------	---

INFORMACIJE ISO

U ovoj rubrici objavljuju se stručne i druge informacije iz informativnog biltena Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO)

NE OPTEREĆUJTE VAŠE TAVANICE

Veoma je nesmotreno stavljati tone knjiga na pod relativno slabe tavanice. A neracionalno ih je projektovati kao odeljenja sposobna da nose teške radioinstalacije i mašinske sprave.

Arhitekta mora naći pravu sredinu između faktora sigurnosti i ekonomičnosti, u tom smislu je neophodno da ima jedno uputstvo. Takvo uputstvo je izradila Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO) a revidovao Međunarodni odbor eksperata specijalizovanih za proračune konstrukcija.

Preporuka ISO 2103 daje metode za određivanje propisanih opterećenja u zgradama i utvrđuje minimalne vrednosti jednako podeljenih opterećenja koja treba usvojiti za tavanice objekata raznih namena.

Za minimalno razložno opterećenje (minimalno opterećenje) je usvojeno i propisano 1 kilo newton po metru kvadratnom,* sale za konferencije, tribine bez sedišta i pozorišne scene moraju imati daleko veću nosivost. U tom smislu, tehnički komitet ISO/TC 98 preporučuje za navedene kategorije da se usvoji petostruko minimalno opterećenje 5 kN/m².

Za ostale kategorije računamo:

- Hoteli i stanovi — 1,5 kN/m²
- Učionice, sale za ručavanje u gostionama, amfiteatri u bolnicama — 2,0

— Kancelarije sa personalom za davanje informacija, i ostale slične namene, laboratorije i restorani — 3,0

— Garaže, muzeji i predstavništva — 4,0

— Stokovi u bibliotekama, kancelarije sa magacinima — 5,0
Balkoni treba da imaju isto opterećenje kao odeljenja koja su uz njih, ali min. 4,0

Propisano opterećenje onako kako je dokumentom definisano određuje se na bazi funkcionalnosti i upotrebe objekta; ono se vremenom menja.

Propisana opterećenja za stambene zgrade i javne objekte obuhvataju:

- a) Težine osoba
- b) Težine nameštaja i ležeće opreme za upotrebu (biblioteke, klaviri, televizijska oprema, mašine za pranje itd.)
- c) Težine specijalne opreme (teške kase, sprave za gimnastiku, pozorišni dekor itd).

Treba napomenuti da se nacionalnim propisima može ustanoviti detaljnija podela po kojoj će jednako podeljeno opterećenje za ploče biti znatno uvećano minimalno opterećenje.

* 1 kN/m² = 100 kgf/m²

Izdavač: Jugoslovenski zavod za standardizaciju — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 634-322.
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

Cena pojedinom primerku din. 10. — Godišnja pretplata din. 80. — Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na žiro-račun br. 608-637-320-10

41

428/1971

700018604,11

COBISS 0

